

World of English Club

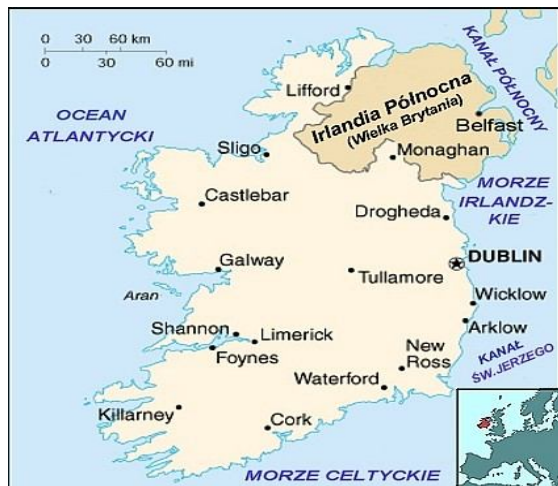
przy Szkole Podstawowej nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi im. Janusza Korczaka w Błoniu

Gazetka Klubu Młodych Anglistów **SCHOOL NEWSPAPER** NR 10, 17 marca 2010 r.

Nasze motto: We are the children of POLAND!

TEMAT NUMERU: Irlandia - i jej patron Św. Patryk

This is the Republic of Ireland

Dzień Świętego Patryka, irlandzkie: *Lá 'le Pádraig* lub *Lá Fhéile Pádraig*, po ang.: *St. Patrick's Day*, *St. Paddy's Day* lub *Paddy's Day* przypadający **17 marca**, jest świętem w Kościele Katolickim, a jako święto narodowe Irlandii obchodzony jest na całym świecie, szczególnie w USA, gdzie mieszka około 13 milionów Irlandczyków. Jest to również dzień modlitw za misję.

Z tej okazji prezentujemy specjalne wydanie naszej gazetki poświęcone św. Patrykowi, patronowi

Irlandii, kulturze Irlandii, a zwłaszcza muzyce, tradycyjnym piosenkom i pieśniom **Kim był św. Patryk?**

Święty Patryk żył w latach 389-461,

prawdopodobnie pochodził z Cumbrii, ze Szkocji, skąd został porwany przez piratów i sprzedany do Irlandii jako niewolnik. Zanim uciekł na

kontynent nauczył się biegle mówić po irlandzku. W końcu został diakonem, potem księdzem a następnie biskupem. Papież Celestyn wysłał go z powrotem do Irlandii, by głosił Ewangelię. Będąc w Irlandii około 431 roku już jako misjonarz nawrócił na chrześcijaństwo dużą część kraju i doprowadził

Shamrock - trójlistna koniczyna - nieoficjalny symbol narodowy Irlandii oraz flaga państwowa

Flaga irlandzka jest trójkolorowa – kolory mają swoją symbolikę: zielony oznacza tradycję celtycką oraz anglo - normanńską w historii Irlandii, kolor pomarańczowy - elementy protestanckie, związane głównie z osobą Wilhelma Orańskiego (William of Orange), natomiast kolor biały symbolizuje "trwały pokój pomiędzy zielonym i pomarańczowym", czyli pomiędzy katolikami i protestantami.

Godło państwowe

Godłem państwowym Irlandii jest złota harfa (popularny narodowy instrument irlandzki) ze srebrnymi strunami na lazurowym tle. Jako **hymn państwowy** Irlandia przyjęła *The Soldier's Song* (*Amhrán na bhFiann*) z roku 1907.

do przyjęcia chrztu przez Irlandię. Św. Patryk najwyraźniej był także znanym podróżnikiem, szczególnie po krajach celtyckich, gdyż wiele miejsc w Bretanii, Kornwalii, Walii, Szkocji i Irlandii jest nazwanych jego imieniem. W przypadku św. Patryka historia miesza się z legendą: jego zasługą miało być wyprowadzenie węża z Irlandii.

Co wspólnego z Dniem św. Patryka ma koniczyna? Co mówią legendy? Mówi się, że używał trójlistnej koniczyny dla wyjaśnienia pojęcia Trójcy św., dlatego kojarzy ją się z nim i z jego świętem.

W Dniu św. Patryka dominuje zieleń, gdyż jest kolorem wiosny, Irlandii i koniczyny. Koniczyna, kiedyś nazywana "Seamroy", symbolizuje krzyż i św. Trójkę. Najbardziej znana legenda

zdecydowanie łączy koniczynę ze św. Patrykiem i jego naukami. Głosząc pod gołym niebem doktrynę o Trójcy św., podobno przedstawiał istnienie Trzech Osób Boskich w Jednym zrywając koniczynę, która rosła u jego stóp i pokazując ją zgromadzonym. Legenda o koniczynie związana jest też z wypędzeniem węży z Irlandii. Mówi ona o tym, że węże nigdy nie pełzają po trójlistnej koniczynie, która jest lekarstwem na ukąszenia węży i skorpionów. Św. Patryk jest znany na całym świecie z tego, że wypędził węże z Irlandii. Różne opowieści mówią o tym, że stał na wzgórzu i drewnianą laską wprowadził węże do morza, zabraniając im na zawsze powrotu na wyspę. Jedna z legend opowiada historię pewnego starego węża, który opierał się wypędzeniu, lecz został przechytzony - św. Patryk zbudował

skrzynkę i zaprosił gada do środka. Dyskusja była coraz bardziej intensywna, gdyż wąż twierdził, że skrzynka jest dla niego za mała. W końcu, by udowodnić swoją rację, wąż wszedł do skrzynki, po czym św. Patryk zatrzaskał wieko i wrzucił skrzynkę do morza. Tak jak i w innych pogańskich religiach symbol węża był

często spotykany lub nawet czczony. Wyprowadzenie węży z Irlandii było prawdopodobnie symbolem ukrócenia tej pogańskiej praktyki. Choć św. Patryk nie był pierwszym misjonarzem chrześcijaństwa w Irlandii, on to właśnie spotkał się z Druidami w Tarze i zniósł ich pogańskie rytuały. Nawrócił wodzów i książęta chrzcząc ich wraz z tysiącami poddanych w świętych Studniach, które po dziś dzień tak są nazywane. Przybywając do pierwszego księstwa w celu chrystianizacji Patryk spotkał się z niechęcią druidów, którzy przygotowali władcę na wizytę posła zagłady. Trzęsienie ziemi przekonało księcia, że jest inaczej. Jednak druidzi chcieli Patryka otruć podając mu wino z trucizną. Gdy Patryk wino błogosławił ono zamarzło pozostawiając niezamarniętą kroplę trucizny. Patryk kroplę wylał a wino wypił. Święty misjonarz znalazł jednak klucz do serc Irlandczyków. Organizował Kościół wokół klasztorów, które sam zakładał. Klasztory stały się podstawową strukturą życia irlandzkiego Kościoła – były ośrodkami pobożności i nauki. Opaci zostawali biskupami, a mnisi byli ich wikariuszami. W następnych wiekach mnisi irlandzcy nieśli prawdziwą wiarę do Anglii, Francji i Szwajcarii. Znana jest piękna modlitwa św. Patryka: „Chryste, bądź ze mną. Bądź w sercu tego, który myśli o mnie. Bądź w oczach tego, który patrzy na mnie. Bądź w uszach tego, który mnie słucha. Bądź w ustach tego, który mówi do mnie”.

W zamku Cashel podczas ceremonii Patryk kilka godzin niechcący opierał się na pastorał który postawił na nodze władcy. Ten znosił ból bez mrugnięcia okiem. Gdy Patryk opamiętał się spytał się czemu nic nie mówił. Władca odparł że myślał że to część ceremoniału.....

Dużą pomocą dla św. Patryka był inny święty - **Kieran**. Patryk wręczył mu dzwon którym Kieran zwoływał mnichów na posiłki i modlitwy. Stąd rozpowszechnił się zwyczaj dzwonienia na Mszę i wieszania dzwonów w kościołach.

Św. Patryk prowadził bardzo surowe życie zakonne. Jeszcze za życia zasłynął wieloma cudami, które przyczyniły się do nawrócenia Irlandczyków. Według legend przywracał wzrok ślepcom i ożywiał. Pod koniec życia dokonał chrztu kraju. Według przekazu św. Patryk zmarł w 461 r. i został pochowany w tym samym grobie co św. Brygida i św. Kolumba w Downpatrick, hrabstwo Down. Kość szczękowa św. Patryka została zachowana w srebrnym relikwiarzu. Przynoszono ją do rodzących, cierpiących na ataki epilepsji i uważano za ochronę przed złym urokiem. Według innej legendy św. Patryk dokonał żywota w Glastonbury i został tam pochowany. Kaplica św. Patryka wciąż jest częścią opactwa Glastonbury. Istnieją dowody mówiące o pielgrzymce do jego grobu za panowania saksońskiego króla Ine w 688 n.e., gdy grupa pielgrzymów prowadzonych przez św. Indraktusa została wymordowana. W wielu baśniach i tradycyjnych piosenkach pojawiają się leprekony (irl.*leperchauns*), krasnale, skrzaty mające postać małego staruszka, ubarwiałego

obchody i parady.

Zwyczaje związane z Dniem Świętego Patryka

W święto patrona Irlandii odbywają się parady, nosi się zielone ubrania, wszędzie zauważa się zielony kolor, a nawet w jedzeniu. Najbardziej uroczyste obchodzi się ten dzień w Irlandii. Prawie wszystkie firmy, za wyjątkiem restauracji i pubów, mają wolne 17 marca.

Z uwagi na religijny charakter święta przed właściwymi obchodami wielu ludzi uczestniczy we Mszy św. tradycyjnie ofiarowanej w intencji misjonarzy całego świata. Dzień Świętego Patryka obchodzony jest oczywiście przez wszystkich Irlandczyków rozsianych po całym świecie, ale ponieważ jest to święto niezwykle wesołe chętnie

obchodzą je także inne narodowości, w tym i Polacy. W ten dzień obowiązuje hasło: "Wszyscy chcą być Irlandczykami" (ang: **Everyone wants to be Irish on St. Patrick's Day**) więc królują: irlandzkie zabawy, irlandzkie jedzenie, irlandzka muzyka i oczywiście irlandzkie piwo marki Guinness. Na ulicach dominuje narodowy kolor Irlandii - zielony, a puby irlandzkie pękają w szwach.

Kolor zielony

Tradycją dnia św. Patryka jest kolor zielony (jest to kolor kojarzony z Irlandią - "zieloną wyspą"). W tym dniu ludzie noszą zielone ubrania, a wśród młodzieży, jeśli ktoś nie ma na sobie takiego koloru jest szczypany przez innych. Pije się irlandzkie zabarwione na zielono piwo, gotuje zielone potrawy, czasem nawet barwi się na zielono rzeki.

W Irlandii a także w krajach, gdzie istnieją duże zbiorowiska Irlandczyków, odbywają się huczne parady w kolorowych strojach z dominującym kolorem zielonym. Największa parada, odbywa się od 1762 roku corocznie w Nowym Jorku.

W 2006 roku obserwowano ją ponad 2 miliony ludzi. W Dublinie, stolicy Irlandii, parada połączona jest z pięciodniowym festiwalem i uczestniczy w niej około pół miliona osób. W Polsce niektórzy miłośnicy kultury irlandzkiej spotykają się w ten dzień w pubach przy irlandzkiej muzyce i irlandzkim piwie. Niektóre puby, które nie serwują piwa irlandzkiego, wprowadziły w ten dzień piwo barwione na zielono.

Muzyka irlandzka jest bardzo otwarta na wpływy. Wśród 5000 popularnych melodii można znaleźć kompozycje ze Szkocji, Anglii, a nawet polki i mazurki. Wiele nowych melodii to często przeróbki znanych przebojów. Irlandczycy uważają, że to żaden wstyd korzystać z innych tradycji. Na

tym polega przecież rozwój muzyki: na słuchaniu i czerpaniu od innych.

O oryginalności muzyki decyduje interpretacja melodii, świeżość i autentyczność wykonania. Tak jak w jazzie, istotna jest improwizacja, inwencja, ekspresja. Wszystkie instrumenty są równie atrakcyjne, niezależnie od kraju pochodzenia: afrykańskie banjo, grecka

harfa i bouzoki. Irlandzka tradycja muzyczna przyswajała przez wieki różne instrumenty, czyniąc je na zawsze swoimi.

Znane na całym świecie

dudy pojawiły się w Irlandii dopiero w XVIII wieku, a w XIX powstała irlandzka odmiana dud - dudy uillen, obecnie najpopularniejszy instrument w Irlandii. Ze swoim charakterystycznym "beczeniem" jest idealny do grania nastrojowych celtyckich melodii Folu Mall, które są tak stare, że zapomniano nawet do nich słów. Skrzypce, pianino, gitara, akordeon znalazły swoje miejsce w irlandzkich zespołach.

Bodhrán - bęben

przypominający tamburyn z naciągniętej koziej skóry, który pojawił się dopiero w latach 60-tych XX wieku, stał się niezbędny na każdym koncercie. Nawet spreparowane kości krowy zwane "bones" mogą służyć za instrument, choć teraz zastąpiły je drewniane łyżki. Niektórzy znawcy, sądzą że podważają one czystość muzycznej tradycji. Inni uważają, że to jej siła: tylko dzięki swojej otwartości, może być nadal atrakcyjna dla młodych ludzi i z pewnością nie trafi do skansenu, jak to się stało z muzyką ludową w innych kulturach.

Większość melodii do tańca to *reel* [wym. ril] i *jig* [wym. dżig], ale każdy wykonawca gra też w razie potrzeby *hornpipe* (taniec o strukturze podobnej do jigów), polkę, slide, mazurka, scottiche czy

highland. Według ostatnich badań z 1985 r. repertuar irlandzkich muzyków obejmował ponad 6 tysięcy jigów, reeli i hornpipes. Mimo istnienia formalnych szkół tradycje muzyczne przekazuje się przede wszystkim ustnie, wykonawcy uczą się melodii w czasie występów, jedni od drugich, a popularność poszczególnych utworów bezustannie się zmienia.

Tradycyjną muzykę gra się w Irlandii podczas tzw. **sesji** odbywających się w **pubach** w całym kraju. Kwintesencją irlandzkiej muzyki są **pieśni w języku irlandzkim**, z których najważniejsze należą do tradycji **sean nós**. Jest to forma śpiewu *a cappella*, wywodząca się przypuszczalnie z tradycji **bardów**.

Do nowszych tradycyjnych pieśni irlandzkich należą **kołysanki**, ballady, przyśpiewki pijackie, pieśni miłosne i **piosenki nonsensowne**. Do dziś żywa jest zwłaszcza w irlandzkich pubach tradycja **chóralnych śpiewów** przy akompaniamencie skrzypiec, akordeonu i bębna.

A oto kilka przykładów tradycyjnych pieśni i wierszy irlandzkich w języku angielskim.

St. Patrick's Day

Saint Patrick's Day is here, you see.
We'll pick some shamrocks, one, two, three.
We'll count the leaves and look them over,
And maybe find a four-leafed clover.

I'll sew green buttons on my vest,
Green for Saint Patrick is the best.
I'll wear a green hat, very high,
And dance a jig - at least I'll try!

Piosenka zaśpiewana przez naszych uczniów na melodię ludową **"Greensleeves"**:

Let's wear a green and dance a jig!
Let's find a clover with four leaves,
Let's wear a green and dance a jig!
On Saint Patrick's Day today.

Ref.
Oh, Saint, Saint Patrick's Day
Be with us, oh every day!
To right and left and everywhere
Is green, green and green!

Saint Patrick came from Ireland
A country trimmed with green.
It's got the shamrocks and the pipes
Those leprechauns you've seen.

W okresie Bożego Narodzenia na melodię **Greensleeves** uczniowie prezentowali także kolędę „**What child is this?**”

What child is this who laid to rest
On Mary's lap is sleeping?
Whom angels greet with anthems sweet
While shepherds watch are keeping

This, this is Christ the King
Whom shepherds guard and angels sing
Haste, haste to bring him laud
The babe, the son of Mary

Why lies he in such mean estate
Where ox and ass are feeding
Good Christian fear, for sinners here
The silent Word is pleading

So bring Him incense, gold, and myrrh
Come peasant king to own Him
The King of kings, salvation brings
Let loving hearts enthrone Him

This, this is Christ the King
Whom shepherds guard and angels sing
Haste, haste to bring him laud
The babe, the son of Mary

Greensleeves

Alas my love you do me wrong
To cast me off discourteously;
And I have loved you oh so long
Delighting in your company.

Ref. Greensleeves was my delight,
Greensleeves my heart of gold
Greensleeves was my heart of joy
And who but my lady Greensleeves.

I have been ready at your hand
To grant whatever thou would'st crave;
I have waged both life and land
Your love and goodwill for to have.

Ref. Greensleeves...
Thy petticoat of sendle white
With gold embroidered gorgeously;
Thy petticoat of silk and white
And these I bought gladly.

Ref. Greensleeves...

Poniżej zamieszczamy kilka wierszy na -
wiązujących do dnia św. Patryka wraz z
tłumaczeniem na język polski do wykorzystania
na szkolnych imprezach i prezentacjach. Myślą
przewodnią tych utworów jest hasło: *Oto dzień
św. Patryka! Dziś wszyscy jesteśmy trochę
Irlandczykami!*

St. Patrick's Day

Oh, my mother isn't Irish
And my father isn't too,
But today I feel as Irish
As the really Irish do.

For today I wear a shamrock
That is green in every way
And though I am Canadian,
I am Irish - for today!

Dzień św. Patryka

Ach, moja mama Irlandką nie jest
I mój tato także nie,
Ale dziś jak Irlandczyk się czuję,
Oto ja – w każdym calu Irlandczyk.

Bo dzisiaj noszę koniczynkę,
Zieloną z każdej strony
A choć jestem z Kanady,
To Irlandczykiem jestem dziś!

Leprechauns

Leprechaun, leprechaun, fly across the sea
And fetch an emerald shamrock for you and me.
Do not bring a nettle or a thistle for a joke,
But bring an Irish shamrock, for we are Irish folk.

And you and I, my leprechaun, will wear the
shamrock gay,
And match it with an Irish smile upon St.
Patrick's Day!

Skrzaty

Z koniczyną jak szmaragd lecą skrzaty, krasnale
Dla ciebie i dla mnie pokonują fale

Nie przynosicie dla żartu ni ostu ni pokrzywy,
Jesteśmy Irlandczykami - dajcie nam koniczyny,

Bo ty i ja, mój skrzacie będziemy wesoło
Koniczynę nosili, co uśmiechem wkoło
Opromieni Irlandczyka
W dniu św. Patryka!

Irish Blessings (Błogosławieństwa po irlandzku)

May the Irish hills caress you.
May her lakes and rivers bless you.
May the luck of the Irish enfold you.
May the blessings of Saint Patrick behold you.

So, success attend St. Patrick's fist,
For he's a saint so clever;
Oh! he gave the snakes and toads a twist,
And bothered them forever!

By Henry Bennett

Some examples of Irish sayings

Éirinn go Brách [wym. erin guh brawk]
What does "Éirinn go Brách" mean?
It means **"Ireland forever"**.

Conas tá tú? means "How are you?"

Sláinte [sloynta] means "Cheers", but
literally "health".

Go raibh maith agat means "Thank you".

Slán agat [slaaneget] means "Goodbye".
(Said by person leaving.)

Dia dhuit [dee-ya gweet] means "God with
you"

Slán go fóill! [slawn go foil] - This actually
translates into "goodbye for now" but it is the
same as "See you later!".